

P9_TA(2024)0047

Εφαρμογή του κανονισμού για την κοινή οργάνωση αγοράς (ΚΟΑ) στην αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια – Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιανουαρίου 2024 σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για την κοινή οργάνωση των αγορών (ΚΟΑ) στην αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια – Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 (2023/2049(INI))**

(C/2024/5736)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ (Κανονισμός ΚΟΑ), και την εφαρμογή του,
- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΕΕ), και ιδίως το άρθρο 349,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, της 21ης Φεβρουαρίου 2023, με τίτλο «Εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» (COM(2023)0101),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Από το αγρόκτημα στο πιάτο – Μια στρατηγική για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων» (COM(2020)0381),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 20ής Οκτωβρίου 2021, σχετικά με τη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων ⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 19ης Ιανουαρίου 2023, σχετικά με την κατάσταση της αλιείας μικρής κλίμακας στην ΕΕ και τις μελλοντικές προοπτικές ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη την έκβαση των διαπραγματεύσεων σχετικά με τον κανονισμό για τον έλεγχο της αλιείας,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του 2020 της Επιστημονικής, Τεχνικής και Οικονομικής Επιτροπής Αλιείας (ΕΤΟΕΑ) με τίτλο «Criteria and indicators to incorporate sustainability aspects for seafood products in the marketing standards under the Common Market Organisation» (Κριτήρια και δείκτες για την ενσωμάτωση πτυχών βιωσιμότητας για τα θαλασσινά προϊόντα στα πρότυπα εμπορίας και στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης των αγορών) (STECF-20-05),
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 515 του Ευρωβαρόμετρου του 2021 με τίτλο «EU consumer habits regarding fishery and aquaculture products» (Συνήθειες των καταναλωτών της ΕΕ αναφορικά με τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2022, με τίτλο «Προτεραιότητα στον άνθρωπο, διασφάλιση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, και απελευθέρωση του δυναμικού των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ» (COM(2022)0198),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του, καθώς και το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο ε) αυτού και το Παράρτημα 3 της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων της 12ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με τη διαδικασία για την εξουσιοδότηση εκπόνησης εκθέσεων πρωτοβουλίας,
- έχοντας υπόψη τη γνώμη του γνωμοδοτικού συμβουλίου για τις αγορές (ΜΑC) ⁽⁴⁾, της 30ής Μαρτίου 2022, σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «Εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» (COM(2023)0101),

⁽¹⁾ ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ C 184 της 5.5.2022, σ. 2.⁽³⁾ ΕΕ C 214 της 16.6.2023, σ. 150.⁽⁴⁾ Γνωμοδοτικό συμβούλιο για τις αγορές, «2022 Report on the Functioning of the Common Market Organisation (CMO)», [Έκθεση για τη λειτουργία της κοινής οργάνωσης των αγορών (ΚΟΑ)] 30 Μαρτίου 2022.

- έχοντας υπόψη την έκθεση του γνωμοδοτικού συμβουλίου για τις αγορές (MAC) ^(*), της 8ης Μαΐου 2023, με τίτλο «Improving the Labelling Legislation for Plant-Based Imitations of Fisheries and Aquaculture Products» (Βελτίωση της νομοθεσίας για την επισήμανση των προϊόντων φυτικής προέλευσης που αποτελούν απομίμηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αλιείας (A9-0406/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο ψήφισμά του σχετικά με τη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», τόνισε ότι οι ορθοί μηχανισμοί ιχνηλασιμότητας, οι οποίοι ανταποκρίνονται στη ζήτηση των καταναλωτών, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με το πού, πότε, πώς και ποια ψάρια αλιεύθηκαν ή εκτράφηκαν, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων που εισάγονται από χώρες εκτός της ΕΕ, είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση της ασφάλειας των τροφίμων, τη διασφάλιση της διαφάνειας για τους καταναλωτές, την καταπολέμηση της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης (ΠΑΑ) αλιείας και την επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πρόσφατα αναθεωρημένος κανονισμός για τον έλεγχο της αλιείας περιέχει σημαντικές βελτιώσεις στους κανόνες ιχνηλασιμότητας για όλα τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κανόνες αυτοί θα εφαρμοστούν σταδιακά μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου—δύο έτη για τα νωπά και κατεψυγμένα προϊόντα και πέντε έτη για τα μεταποιημένα προϊόντα— και ότι οι καταναλωτές θα λαμβάνουν ακριβείς πληροφορίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η βελτίωση της επισήμανσης θα αποτελέσει εργαλείο για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας και θα συμβάλει σε αυτή, διασφαλίζοντας το θεμιτό ανταγωνισμό·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πάνω από τα τρία τέταρτα των ερωτηθέντων στο Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 515 του 2021 θεωρούν ότι η ημερομηνία αλίευσης ή παραγωγής θα πρέπει να αναφέρεται στην ετικέτα για όλα τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή της ΚΟΑ καταδεικνύει ανεπαρκή αξιοποίηση όσον αφορά τη δημιουργία οργανώσεων παραγωγών (ΟΠ) λόγω του περίπλοκου πλαισίου συγκρότησης και αναγνώρισης που υφίσταται στα κράτη μέλη και της οικονομικής και νομικής αβεβαιότητας αναφορικά με τη χρηματοδοτική στήριξη και την επιλεξιμότητα των δράσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει επίσης να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια για άλλες οργανώσεις, όπως οι «cofradías» και «Prud'homie de pêche»·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνθήκες δραστηριότητας στις εξόχως απόκεντρες περιοχές απαιτούν την εφαρμογή ιδιαίτερων και προσαρμοσμένων λύσεων που να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις της ενδογενούς ανάπτυξης και της επισιτιστικής αυτάρκειας·

Εισαγωγή

1. υπενθυμίζει ότι η κοινή οργάνωση των αγορών (ΚΟΑ) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΚΑΠ), παράλληλα με τα μέτρα διατήρησης και χρηματοδότησης, και είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων τους·
2. επισημαίνει το γεγονός ότι η αναθεώρηση του κανονισμού ΚΟΑ το 2013 είχε ως αποτέλεσμα τη μετάβαση από ορισμένα είδη παρεμβάσεων σε μια προσέγγιση περισσότερο προσανατολισμένη προς τη μακροπρόθεσμη αγορά, με έμφαση στην ανάπτυξη και την καινοτομία στον τομέα και χωρίς να λαμβάνεται επαρκώς υπόψη η εξαιρετική κατάσταση των περιφερειών που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΕΕ·

Επαγγελματικές οργανώσεις

3. θεωρεί ότι οι ΟΠ και οι διεπαγγελματικές οργανώσεις αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, υποστηρίζοντας την καθημερινή διαχείριση της ΚΑΠ και καθιστώντας δυνατή τη συλλογική εφαρμογή της σε επίπεδο παραγωγών, εξασφαλίζοντας τον εφοδιασμό της αγοράς με υγιεινές πρωτεΐνες και διαφυλάσσοντας την οικονομική δραστηριότητα και την πολιτιστική κληρονομιά των παράκτιων περιοχών·
4. είναι της άποψης ότι οι ΟΠ και οι διεπαγγελματικές οργανώσεις διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην επίτευξη των στόχων της ΚΑΠ, και για τον λόγο αυτό πρέπει να υποστηριχθούν και να ενισχυθούν περαιτέρω· σημειώνει ότι είναι απαραίτητο να συνεχιστεί να ενθαρρύνεται η προώθηση, η σύσταση και η ενοποίηση των ΟΠ και των διεπαγγελματικών οργανώσεων σε ολόκληρη την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της καλύτερης οικονομικής στήριξης (η οποία ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών), ιδίως στα κράτη μέλη στα οποία η πρωτογενής παραγωγή έχει παραμείνει σε μεγάλο βαθμό κατακερματισμένη (υδατοκαλλιέργεια, συλλέκτες οστρακοειδών, αλιεία μικρής κλίμακας)· θεωρεί ότι η ισχυρή παρουσία ΟΠ και διεπαγγελματικών οργανώσεων είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της ευημερίας των παράκτιων και νησιωτικών κοινοτήτων, και την ενίσχυση της θέσης των αλιέων και των παραγωγών προϊόντων υδατοκαλλιέργειας στην αλυσίδα εφοδιασμού, καθώς και για την προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης·

^(*) Γνωμοδοτικό συμβούλιο για τις αγορές, «Improving the Labelling Legislation for Plant-Based Imitations of Fisheries and Aquaculture Products» (Βελτίωση της νομοθεσίας για την επισήμανση των προϊόντων φυτικής προέλευσης που αποτελούν απομίμηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας), 8 Μαΐου 2023.

5. επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι τα σχέδια παραγωγής και εμπορίας (ΣΠΕ) είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται για την ΚΟΑ από το άρθρο 35 του κανονισμού ΚΑΠ και ότι η ισχυρή παρουσία εύρυθμων ΟΠ αποτελεί καθοριστικό παράγοντα· σημειώνει, ωστόσο, ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να υποστηριχθεί το καθημερινό έργο των ΟΠ όσον αφορά την εφαρμογή των ΣΠΕ και να διασφαλιστεί συγκεκριμένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση για όλες τις ΟΠ· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να επικαιροποιήσει τα έγγραφα καθοδήγησης των υπηρεσιών της στο πλαίσιο αυτό και να λάβει μέτρα για την περαιτέρω διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά για όλα τα τμήματα του στόλου·

6. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι ΟΠ και οι διεπαγγελματικές οργανώσεις που λειτουργούν ορθά έχουν γενικά επιτυχή μέτρα και δράσεις, αλλά παρατηρεί ότι εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη ΟΠ και διεπαγγελματικών οργανώσεων ειδικά για αλιείς μικρής κλίμακας, συλλέκτες οστρακοειδών και υδατοκαλλιέργητες, ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές· σημειώνει ότι τα οικονομικά εμπόδια σε ορισμένα κράτη μέλη δημιουργούν δυσκολίες, ιδίως για το τμήμα μικρής κλίμακας· σημειώνει ότι οι ΟΠ υδατοκαλλιέργειας που λειτουργούν επί του παρόντος έχουν σημειώσει ιδιαίτερη επιτυχία στις δραστηριότητες προώθησης και επικοινωνίας τους·

7. επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η χρηματοδότηση και η δημιουργία δομών για τον επιμερισμό και την οργάνωση της χρηματοδοτικής στήριξης των διακρατικών επαγγελματικών οργανώσεων αποτελεί βασικό ζήτημα· σημειώνει ότι αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τον ποικιλόμορφο τομέα της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας, ο οποίος αποτελεί την πλειονότητα του στόλου της ΕΕ·

8. παροτρύνει τα κράτη μέλη να παράσχουν την κατάλληλη διοικητική και οικονομική στήριξη για τη σύσταση και λειτουργία νέων ΟΠ, ιδίως για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας, τονίζοντας ιδίως την κοινωνική και πολιτιστική σημασία τους, και να διευκολύνουν τις διατάξεις για την αναγνώρισή τους·

9. παροτρύνει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη συνοχή στη στήριξη των ΟΠ από τις εθνικές αρχές και να μειώσουν, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, τα υφιστάμενα κενά και διαφορές σε ολόκληρη την ΕΕ, μεταξύ άλλων για τη χρηματοδότηση των ΣΠΕ, προκειμένου να εξασφαλιστούν πιο ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις ΟΠ· ζητεί από την Επιτροπή να συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη στο πλαίσιο αυτό·

10. θεωρεί ότι υπάρχουν επί του παρόντος οργανώσεις στα κράτη μέλη που ασκούν καθήκοντα και λειτουργίες που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων των ΟΠ και των διεπαγγελματικών οργανώσεων, αλλά ότι οι οργανώσεις αυτές δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ΟΠ βάσει του κανονισμού ΚΟΑ, όπως οι επιτροπές αλιείας «cofradias» και «Prud'homie de pêche»· θεωρεί ότι οι οργανώσεις αυτές διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη διαχείριση των τοπικών πόρων, στην κατανομή ποσοστώσεων και στην αντιμετώπιση ζητημάτων που σχετίζονται με τη διατήρηση των ιχθυοποθεμάτων, την προώθηση και τη διατήρηση παραδοσιακών προϊόντων, ιδίως σε ορισμένες παράκτιες κοινότητες·

11. πιστεύει ότι οι οργανώσεις αυτές θα πρέπει να αναγνωριστούν στο πλαίσιο του κανονισμού ΚΟΑ προκειμένου να τους χορηγηθούν τα ίδια δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής στήριξης, και οι ίδιες ευθύνες με τις ΟΠ· καλεί την Επιτροπή να αναλάβει δράση, στο πλαίσιο αυτό, σε συντονισμό με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων εξετάζοντας το ενδεχόμενο προσαρμογής των κανόνων της ΚΟΑ αναλόγως, όπου απαιτείται, και διασφαλίζοντας ότι υπάρχουν κατάλληλα συστήματα ελέγχου της συμμόρφωσης της λειτουργίας των ΟΠ με τους ισχύοντες κανόνες·

12. σημειώνει ότι η κρίση COVID-19 είχε ως αποτέλεσμα το ξαφνικό κλείσιμο των περισσότερων πρατηρίων νωπών προϊόντων υδρόβιας διατροφής, μεταξύ άλλων και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, γεγονός που καθιστά σκόπιμη την αποκατάσταση της δυνατότητας χρήσης μηχανισμών ενίσχυσης της αποθεματοποίησης και την επέκτασή τους ώστε να καλύπτουν τις ΟΠ υδατοκαλλιέργειας και οστρακοκαλλιέργειας·

Κοινές προδιαγραφές εμπορίας

13. υπενθυμίζει ότι πολλά από τα πρότυπα εμπορίας που περιλαμβάνονται στον κανονισμό ΚΟΑ του 2013 χρονολογούνται από τις δεκαετίες του 1980 και του 1990· σημειώνει ότι, σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής, τα πρότυπα αυτά ήταν γενικά συναφή και αποτελεσματικά και προσέφεραν προστιθέμενη αξία·

14. επισημαίνει ότι η αξιολόγηση της Επιτροπής και οι σχετικές διαβουλεύσεις εντόπισαν ευκαιρίες για την απλούστευση, τον εξορθολογισμό και τον εκσυγχρονισμό των προτύπων· σημειώνει ότι διαπίστωσε επίσης σχετικά χαμηλό επίπεδο παρακολούθησης από τις εθνικές αρχές όσον αφορά τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα πρότυπα και, ως εκ τούτου, η εναρμόνιση της νομοθεσίας για την παρακολούθηση και την επιθεώρηση σε όλα τα κράτη μέλη είναι πιο αναγκαία από ποτέ·

15. θεωρεί ότι τα πρότυπα εμπορίας για τα προϊόντα διατροφής υδρόβιας προέλευσης που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους, θα πρέπει να συμμορφώνονται με εναρμονισμένα πρότυπα περιβαλλοντικής και κοινωνικής βιωσιμότητας· ζητεί να συμπεριληφθούν τα πρότυπα αυτά στις εμπορικές συμφωνίες και στα μέτρα που εγκρίνονται από τις περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ), καθώς είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρηματίες έχουν ίσους όρους ανταγωνισμού και ότι οι παραγωγοί της ΕΕ δεν βρίσκονται σε αδικαιολόγητα μειονεκτική θέση στην αγορά· πιστεύει ότι είναι ζωτικής σημασίας να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που προσφέρει η πιστοποίηση, ιδίως οι προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης (ΠΟΠ) και τα πλεονεκτήματά τους, όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, προκειμένου να προωθηθούν τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας·

16. επισημαίνει το γεγονός ότι η αξιολόγηση της Επιτροπής εντόπισε ελλείψεις στο ισχύον πλαίσιο όσον αφορά την ικανότητά του να επιτύχει τους στόχους του κανονισμού ΚΟΑ·

17. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειές της για τον εντοπισμό περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τη νομοθεσία και να διασφαλίσει ίσους όρους ανταγωνισμού σε όλα τα κράτη μέλη· προτείνει, ειδικότερα, να ληφθούν υπόψη οι ορθές πρακτικές όσον αφορά την εφαρμογή και τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία για την εμπορία και την προστασία των οικοσυστημάτων·

18. επισημαίνει ότι είναι σημαντικό τα πρότυπα εμπορίας για όλα τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ να ευθυγραμμιστούν και να επικαιροποιηθούν σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τους στόχους της ΚΑΠ, ώστε να ενισχυθεί ο θεμιτός ανταγωνισμός και η σαφήνεια μεταξύ όλων των παραγόντων, δεδομένου ότι είναι απαραίτητο να δοθεί έμφαση στην ενσωμάτωση κοινωνικών και περιβαλλοντικών δεικτών αναφοράς για τη διασφάλιση της παγκόσμιας βιωσιμότητας· σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αγορών στις περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ·

Ενημέρωση των καταναλωτών

19. συμφωνεί ότι, προκειμένου η ΚΟΑ να επιτύχει πλήρως τους στόχους της, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι καταναλωτές ενημερώνονται, μέσω εκστρατειών προώθησης, εμπορίας και εκπαίδευσης, σχετικά με τα οφέλη για τη διατροφή, την υγεία και τη βιωσιμότητα της κατανάλωσης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, τη μεγάλη ποικιλία των διαθέσιμων ειδών και τη σημασία της κατανόησης των πληροφοριών στις ετικέτες, αποφεύγοντας παράλληλα την παραπληροφόρηση των καταναλωτών και διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τα συστήματα τροφίμων της ΕΕ· πιστεύει ότι προκειμένου να μπορούν οι καταναλωτές να κάνουν συνειδητές επιλογές, θα πρέπει να λαμβάνουν σαφείς και ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα που πωλούνται στην αγορά της ΕΕ και οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους ίδιους κανόνες, ανεξάρτητα από την προέλευση των προϊόντων και τα μέσα παραγωγής·

20. επισημαίνει ότι η ΕΤΟΕΑ πρότεινε τη βελτίωση της ενημέρωσης των καταναλωτών με τη συμπερίληψη λεπτομερέστερων πληροφοριών σχετικά με την περιοχή αλιεύσης, τα αλιευτικά εργαλεία και τις μεθόδους παραγωγής στην ΚΟΑ· καλεί, επομένως, την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο επιβολής των προτύπων εμπορίας προκειμένου να συμπεριλάβει περισσότερες πληροφορίες στις ετικέτες, όπως τα συστατικά, η γεωγραφική περιοχή αλιείας και τα αλιευτικά εργαλεία, μεταξύ άλλων, χωρίς να προσθέτει περιττό διοικητικό φόρτο για τους παραγωγούς και τις ΟΠ· είναι της γνώμης ότι θα πρέπει να διενεργούνται περιοδικές επανεξετάσεις για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εν λόγω εναρμονισμένων προτύπων, καθώς θα συμβάλει στον εντοπισμό τομέων βελτίωσης και στη διασφάλιση ότι τα πρότυπα παραμένουν επίκαιρα και επικαιροποιημένα·

21. πιστεύει ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να μπορούν να προσδιορίζουν με σαφήνεια την προέλευση των προϊόντων, δεδομένου ότι η πληροφορία αυτή εκτιμάται ολοένα και περισσότερο από τους Ευρωπαίους καταναλωτές και τους ενθαρρύνει να καταναλώνουν τοπικά τρόφιμα που παράγονται ή προέρχονται από την περιοχή τους· υπογραμμίζει την ανάγκη να μεταβληθεί το ισχύον σύστημα αναγνώρισης των προϊόντων αλιείας ανά περιοχή FAO, δεδομένου ότι δεν αναφέρει την προέλευσή τους με σαφήνεια και λεπτομέρειες και μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση·

22. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν και να καθιερώσουν νέες προστατευόμενες ονομασίες ποιότητας, λαμβάνοντας υπόψη τα γνωστά και αποδεδειγμένα οφέλη τους για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ και ζητεί την καλύτερη εμπορία των εν λόγω προϊόντων· καλεί την Επιτροπή να διευκολύνει την εφαρμογή των επικείμενων κανόνων που θα ωφελήσουν σημαντικά αυτές τις ποιοτικές δομές, μειώνοντας, στο μέτρο του δυνατού, τον χρόνο που απαιτείται για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων·

23. υποστηρίζει ότι η ιχνηλασιμότητα και τα σχετικά μέτρα διαφάνειας είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους ισχύοντες κανόνες της ΚΑΠ· πιστεύει ότι, εάν τα μέτρα αυτά υποστηρίζονται από ένα κατάλληλο σύστημα επισημάνσης, το οποίο θα πρέπει να είναι υποχρεωτικό για τα μεταποιημένα, τα νωπά και τα κονσερβοποιημένα προϊόντα διατροφής υδρόβιας προέλευσης, μπορούν να εγγυηθούν ότι οι πληροφορίες που παρέχονται στους καταναλωτές είναι ακριβείς, σαφείς, πλήρεις, έγκυρες και αξιόπιστες· υπογραμμίζει το γεγονός ότι ένα τέτοιο σύστημα επισημάνσης είναι ζωτικής σημασίας για την καταπολέμηση τόσο της απάτης στον τομέα των τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της παραπλανητικής επισημάνσης, όσο και της ΠΑΑ αλιείας· θεωρεί ότι η ιχνηλασιμότητα των προϊόντων πρέπει να ενισχυθεί και να διασφαλιστεί σε όλα τα στάδια της αλυσίδας αξίας, προκειμένου να παρέχονται όχι μόνο οικονομικά και εμπορικά οφέλη, αλλά και να συμβάλλουν στις προσπάθειες για την προστασία της υγείας· επικροτεί, στο πλαίσιο αυτό, τη θέσπιση του πιστοποιητικού αλιευμάτων για τα εισαγόμενα προϊόντα από τον νέο κανονισμό για τον έλεγχο της αλιείας·

24. σημειώνει ότι η Επιτροπή έλαβε, κατά τις διαβουλεύσεις της, εκθέσεις σύμφωνα με τις οποίες οι υποχρεωτικές απαιτήσεις ενημέρωσης των καταναλωτών δεν είχαν εκπληρωθεί σε ορισμένα κράτη μέλη· σημειώνει ότι η εφαρμογή σε ολόκληρη την ΕΕ θεωρείται άνιση, και ιδίως σε ορισμένα τμήματα της αγοράς, όπως ιχθυοπωλεία και μονάδες ομαδικής εστίασης· υπενθυμίζει ότι η επισημάνση πρέπει να παρέχει ακριβή περιγραφή των προϊόντων αλιείας και των μη αλιευτικών προϊόντων, ώστε να αποφεύγεται η απάτη και η παραπλανητική διαφήμιση που βλάπτουν τους καταναλωτές και τους αλιείς, ιδίως όταν αναφέρονται υποκατάστατα προϊόντα, καθώς σε πολλές περιπτώσεις χρησιμοποιούνται εικόνες που κάνουν τους καταναλωτές να πιστεύουν ότι ορισμένα προϊόντα είναι προϊόντα αλιείας ενώ στην πραγματικότητα δεν είναι· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι ορισμένα προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά, όπως τα προϊόντα φυτικής προέλευσης, περιλαμβάνουν όρους που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τα προϊόντα αλιείας, παρόλο που δεν είναι τέτοια προϊόντα· θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διερευνήσει περαιτέρω το ζήτημα αυτό με βάση τις εκθέσεις που έλαβε·

25. θεωρεί, επομένως, ότι η εμπορική ονομασία που παραπέμπει σε «ψάρι» ή σε «είδη ιχθύων» θα πρέπει να δίνεται στην ενιαία αγορά μόνο σε προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που έχουν ζωική προέλευση· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να επανεξετάσει την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με την επισημάνση και την παρουσίαση των προϊόντων φυτικής προέλευσης που αποτελούν απομίμηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και ακριβής ενημέρωση των καταναλωτών για την αποφυγή τυχόν παρανοήσεων και τη διαφύλαξη των ίσων ευκαιριών στην αγορά της ΕΕ·

Κανόνες ανταγωνισμού

26. υπενθυμίζει ότι οι ΟΠ και οι διεπαγγελματικές οργανώσεις μπορούν να εξαιρούνται από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους τους, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μεταξύ άλλων ότι οι δραστηριότητές τους δεν οδηγούν σε στεγανοποίηση των αγορών, δεν αποκλείουν τον ανταγωνισμό και δεν τον εξαλείφουν·

27. σημειώνει ότι η απαλλαγή αυτή είναι απαραίτητη για να καταστούν δυνατές ορισμένες πρακτικές που χρησιμοποιούνται από τις ΟΠ και τις διεπαγγελματικές οργανώσεις, ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, όπως ο έλεγχος των ποσοτήτων που διατίθενται στην αγορά από τα μέλη τους με σκοπό τη σταθεροποίηση των αγορών και των τιμών, τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις διατήρησης και την αποφυγή της σπατάλης τροφίμων· καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι μη αναγνωρισμένοι συλλογικοί φορείς παραγωγών (π.χ. συνεταιρισμοί, «cofradías») ενδέχεται να μην επωφελούνται από την απαλλαγή βάσει των ισχυόντων κριτηρίων για τις ΟΠ·

28. υπογραμμίζει ότι περίπου το 70 % των ιχθυοπροϊόντων που καταναλώνονται στην ΕΕ εισάγονται από τρίτες χώρες, με αποτέλεσμα η ΕΕ να εξαρτάται από τις εισαγωγές αυτές για την κατανάλωσή τους· επισημαίνει ότι οι τομείς της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και οι συναφείς τομείς πρέπει να είναι κερδοφόροι, ώστε να μπορούν να πραγματοποιηθούν οι επενδύσεις που απαιτούνται για τη λειτουργία τους, ενώ η κερδοφορία είναι δυνατή μόνο εάν τα προϊόντα είναι ανταγωνιστικά συγκριτικά με τις εισαγωγές από τρίτες χώρες· καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να διασφαλίσουν ότι η εμπορική πολιτική της ΕΕ επιτρέπει ισότιμους όρους ανταγωνισμού μεταξύ της ΕΕ και των εισαγόμενων προϊόντων και να προωθήσουν την κατανάλωση βιώσιμων (περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών) προϊόντων διατροφής υδρόβιας προέλευσης της ΕΕ·

29. παροτρύνει την Επιτροπή να δρομολογήσει διάλογο με τις ΟΠ και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη όσον αφορά τις αυτόνομες δασμολογικές ποσοστώσεις·

Πληροφορίες για την αγορά και διαχείριση κρίσεων

30. υπενθυμίζει ότι το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο αγοράς προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (EUMOFA) παρέχει πληροφορίες σχετικά με την αγορά στις επιχειρήσεις του τομέα της αλιείας προκειμένου να τους βοηθήσει να κατανοήσουν καλύτερα τις τάσεις της αγοράς· σημειώνει ότι από τον Απρίλιο του 2013 υπάρχει ειδικός δικτυακός τόπος και βάση δεδομένων που λειτουργούν πλήρως από την έναρξη ισχύος της αναθεωρημένης ΚΟΑ, προς όφελος ερευνητικών φορέων, ενδιαφερόμενων μερών και του ευρέος κοινού, αυξάνοντας την πρόσβαση σε πληροφορίες και δεδομένα της αγοράς·

31. υπενθυμίζει ότι η EUMOFA παρέχει πληροφορίες για την αγορά με βάση την υφιστάμενη Συνδυασμένη Ονοματολογία του κοινού δασμολογίου της ΕΕ· θεωρεί ότι το τελευταίο θα πρέπει να επικαιροποιηθεί, ώστε να συμπεριλάβει νέες κατηγορίες αλιευτικών προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο εμπορίας σε αυξημένες ποσότητες στην ΕΕ και να προσφέρει πιο εύληπτα και ολοκληρωμένα ψηφιακά εργαλεία· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει τρόπους για την περαιτέρω βελτίωση των πληροφοριών για την αγορά σχετικά με τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, βελτιώνοντας ειδικότερα την ανάλυση της αγοράς μέσω της διάκρισης μεταξύ των διαφόρων περιοχών της Ευρώπης που έχουν διαφορετικές καταναλωτικές συνήθειες όσον αφορά τα είδη ψαριών·

32. σημειώνει ότι το EUMOFA χρησιμοποιήθηκε για την ενεργοποίηση μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την κρίση της πανδημίας COVID·

33. καλεί την Επιτροπή, κατά την επόμενη αναθεώρηση της ΚΟΑ, να εξετάσει τη δυνατότητα καθιέρωσης αποθεματικού ή συστήματος αντιμετώπισης κρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης για την αποθεματοποίηση, ως μέσου προστασίας του τομέα από τυχόν έκτακτες καταστάσεις που ενδέχεται να προκύψουν στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ· υπενθυμίζει ότι πρόσφατα χρειάστηκε να χορηγηθεί έκτακτη βοήθεια για την αντιμετώπιση της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία της COVID-19· καλεί την Επιτροπή να καθορίσει τα κριτήρια για τη χρήση της εν λόγω βοήθειας και να διασφαλίσει ότι μπορεί να προσαρμοστεί στη συγκεκριμένη διαταραχή της αγοράς, λαμβάνοντας ως βάση το μοντέλο αποθεματικού κρίσης που χρησιμοποιείται ήδη για άλλους τομείς τροφίμων και εξετάζοντας άλλα μέτρα που θα μπορούσαν να αποβούν εωφελή για την άμβλυνση των σοβαρών διαταραχών της αγοράς·

Συμπεράσματα

34. επικροτεί την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή των κανόνων ΚΟΑ· τονίζει την ανάγκη να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για να διασφαλιστεί η κατάλληλη ενημέρωση των καταναλωτών, να βελτιωθεί η επισήμανση, να ενισχυθεί η διαφάνεια της αγοράς και να αυξηθεί η ιχνηλασιμότητα των προϊόντων αλιείας, οστρακοειδών και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και οι πολιτικές χωρίς αποκλεισμούς για τα φύλα και τα νεαρά άτομα· σημειώνει ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν υποεθνικές κυβερνήσεις που διαθέτουν αρμοδιότητες για την αλιεία, τα οστρακοειδή και την υδατοκαλλιέργεια και ότι αυτό θα πρέπει να γίνεται σεβαστό από την Επιτροπή και άλλα ενδιαφερόμενα θεσμικά όργανα για την προώθηση της εφαρμογής της ΚΟΑ·

35. πιστεύει ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες για την επίτευξη πιο ομοιόμορφης εφαρμογής του κανονισμού ΚΟΑ σε όλους τους τομείς, λαμβάνοντας επαρκώς υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας των αγορών στις εξόχως απόκεντρες περιοχές· είναι της άποψης ότι μια πιο ομοιόμορφη εφαρμογή θα μπορούσε να συμβάλει στη διασφάλιση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στα προϊόντα διατροφής υδρόβιας προέλευσης που διατίθενται στην ενιαία αγορά και να εξυπηρετήσει τους στόχους της ενδογενούς ανάπτυξης και της επισιτιστικής αυτόαρκειας στις εξόχως απόκεντρες περιοχές·

36. τονίζει τη σημασία της συμμετοχής όλων των ενδιαφερόμενων μερών σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, το πολύτιμο έργο του σχετικού γνωμοδοτικού συμβουλίου για τις αγορές (MAC)·

37. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει πρόταση για ένα νομοθετικό πλαίσιο για βιώσιμα συστήματα τροφίμων με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας και την παροχή περισσότερων πληροφοριών προς τους καταναλωτές· τονίζει ότι η πρόταση θα πρέπει να αναγνωρίζει τη σημασία των υγιεινών και βιώσιμων προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ενισχύοντας την αξία του αλιευτικού τομέα· επισημαίνει την ανάγκη να συμπεριληφθεί στο νέο αυτό νομοθετικό πλαίσιο η σημασία της κατανάλωσης ψαριών στο πλαίσιο της υγιεινής διατροφής· επισημαίνει την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι αυτό δεν δημιουργεί πρόσθετο διοικητικό φόρτο και ευθυγραμμίζεται με την προϋπόθεση βιωσιμότητας που ορίζεται στη νομοθεσία της ΕΕ·

38. επικροτεί το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων σχετικά την αναθεώρηση του κανονισμού για τον έλεγχο της αλιείας, ιδίως για τους κανόνες που αποσκοπούν στην ενίσχυση των διατάξεων ιχνηλασιμότητας για όλα τα προϊόντα αλιείας, τα οστρακοειδή και τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων που εισάγονται από τρίτες χώρες· είναι της άποψης ότι αυτές οι πληροφορίες ιχνηλασιμότητας θα είναι πολύ σημαντικές για τους Ευρωπαίους καταναλωτές τόσο των ηπειρωτικών όσο και των υπερπόντιων περιοχών· καλεί την Επιτροπή να προτείνει περαιτέρω μέτρα που να προβλέπουν τις ίδιες απαιτήσεις για όλα τα προϊόντα, ανεξάρτητα από τον βαθμό μεταποίησης, την κατηγορία τροφίμων ή το κράτος μέλος όπου εδρεύει η εταιρεία, για να διασφαλιστεί ότι οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι πιο ακριβείς, σαφείς, πλήρεις και εναρμονισμένες σε όλα τα κράτη μέλη και τα εδάφη με αρμοδιότητα στον τομέα της αλιείας και σε όλες τις κατηγορίες προϊόντων, ώστε να φθάνουν στους τελικούς καταναλωτές σε απλή και προσβάσιμη μορφή·

39. πιστεύει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να κάνουν μεγαλύτερη χρήση του EUMOFA, ειδικότερα σε τομείς όπου αυτό αξιοποιείται λιγότερο, που θα πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω τα δεδομένα που συλλέγονται και την ανάλυση της αγοράς διαφόρων περιοχών της Ευρώπης με διαφορετικές καταναλωτικές συνήθειες όσον αφορά τα είδη ψαριών, προσφέροντας πιο εύληπτα και ολοκληρωμένα ψηφιακά εργαλεία στο πλαίσιο του μέσου· είναι της άποψης ότι το γεγονός αυτό θα μπορούσε να καταστήσει τα δεδομένα του EUMOFA πιο χρήσιμα για την ανάλυση της αγοράς, ανά περιφέρεια, ιδίως όταν υπάρχουν δραστικές αλλαγές, όπως αυτές που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID, με σκοπό την ενεργοποίηση εργαλείων και επιλογών αντιμετώπισης κρίσεων για τη σταθεροποίηση της αγοράς·

40. είναι πεπεισμένο ότι η βελτίωση της ιχνηλασιμότητας και της διαφάνειας στην αλυσίδα εφοδιασμού του τομέα των τροφίμων υδρόβιας προέλευσης είναι ζωτικής σημασίας για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας·

41. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς όλα τα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τα κριτήρια αναγνώρισης των ΟΠ και των διαπραγματευτικών οργανώσεων, προκειμένου να αναγνωριστούν όλες οι διαφορετικές οργανώσεις στα κράτη μέλη που εκτελούν καθήκοντα που εμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό στην αρμοδιότητα μιας ΟΠ· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, οργανώσεις όπως «cofradías» και οι «prud'homies de pêche», καθώς και οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στις εξόχως απόκεντρες περιοχές·

42. καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει πιο αποτελεσματικά μέτρα για την εξάλειψη των εμποδίων για τις ΟΠ όσον αφορά την πλήρη υλοποίηση των αποστολών τους, διευθετώντας τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ΟΠ παράκτιας και νησιωτικής αλιείας μικρής κλίμακας σχετικά με τη διαφοροποιημένη μεταχείριση από τις εθνικές διοικήσεις, είτε όσον αφορά την αναγνώριση των ΟΠ, την καθημερινή χρηματοδότηση, τη διοικητική στήριξη ή την επιλεξιμότητα των μέτρων·

43. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η δέσμευση όλων των ενδιαφερόμενων μερών σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και της κοινωνίας των πολιτών, προκειμένου να αυξηθεί η εμπιστοσύνη και η κατανόηση κατά την εφαρμογή των διατάξεων της ΚΟΑ, ιδίως με τη διατήρηση και την ενίσχυση της συνεργασίας με το γνωμοδοτικό συμβούλιο για τις αγορές (MAC)·

○
○ ○

44. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.